

ZAKON

O TEKUĆIM I KAPITALNIM POSLOVIMA SA INOSTRANSTVOM

("Službeni list Republike Crne Gore", br. 45/05 od 28.07.2005, Službeni list Crne Gore", br. 62/08 od 15.10.2008, 40/11 od 08.08.2011, 62/13 od 31.12.2013, 70/17 od 27.10.2017)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se obavljanje poslova platnog prometa između rezidenata i nerezidenata u euru i valuti koja nije euro, načini prenosa imovine u Crnu Goru i iz Crne Gore i pravo rezidenata na posjedovanje sredstava plaćanja u valuti koja nije euro.

Opšti princip slobode poslovanja u deviznom režimu Crne Gore

Član 2

Obavljanje tekućih i kapitalnih poslova i prenosi imovine iz Crne Gore u inostranstvo i iz inostranstva u Crnu Goru slobodno je ukoliko zakonom nije drukčije utvrđeno.

Rezidenti i nerezidenti mogu slobodno da posjeduju i raspoložu sredstvima plaćanja u valuti koja nije euro, u skladu sa zakonom i da vrše poslovne i platne transakcije u valuti koja nije euro.

Mjerama državnih organa ne smiju se vršiti diskriminatorna ograničavanja slobodnog kretanja kapitala i prometa iz st. 1 i 2 ovog člana.

Definicije

Član 3

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) rezidenti su:

- privredna društva i druga pravna lica (u daljem tekstu: pravna lica) koja su registrovana u Crnoj Gori, osim njihovih predstavništava van Crne Gore;
- djelovi stranih društava upisani u registar nadležnog organa u Crnoj Gori;
- preduzetnici - fizička lica sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Crnoj Gori koja obavljaju privrednu djelatnost za svoj račun radi sticanja profita i koja su registrovana kod nadležnog organa u Crnoj Gori;
- fizička lica - državljani Crne Gore koji borave u Crnoj Gori neprekidno godinu dana ili duže;
- fizička lica - strani državljani koji na osnovu dozvole za boravak, odnosno radne vize, borave u Crnoj Gori neprekidno godinu dana ili duže;
- diplomatska, konzularna i druga predstavništva Crne Gore u inostranstvu, zaposleni u tim predstavništvima i članovi njihovih porodica, koji nijesu strani državljani;

2) nerezidenti su lica koja nijesu obuhvaćena pojmom rezidenata;

3) poslovi platnog prometa sa inostranstvom su izvršavanje međunarodnih platnih transakcija i prekograničnih platnih transakcija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet i izvršavanje platnih transakcija između rezidenta i nerezidenta u Crnoj Gori;

4) pružalac usluga platnog prometa sa inostranstvom je banka i drugi pružalac platnih usluga koji poslove platnog prometa sa inostranstvom može da obavlja u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet;

5) sredstva plaćanja su gotov novac i platni instrumenti;

6) gotov novac su novčanice i kovani novac;

- 6a) platni instrumenti su personalizovano sredstvo i/ili skup postupaka ugovorenih između korisnika platnih usluga i pružaoca platnih usluga koje korisnik platnih usluga primjenjuje za iniciranje naloga za plaćanje;
- 7) hartije od vrijednosti su isprave koje vlasnicima daju prava u odnosu na emitenta u skladu sa zakonom kojim se uređuju hartije od vrijednosti;
- 8) domaće hartije od vrijednosti su hartije od vrijednosti koje emituje rezident u skladu sa zakonom kojim se regulišu hartije od vrijednosti;
- 9) strane hartije od vrijednosti su hartije od vrijednosti koje emituje nerezident;
- 10) mjenjački poslovi su poslovi kupovine i prodaje sredstava plaćanja u različitim valutama.
- 11) kapitalni poslovi su prenosi kapitala između rezidenata i nerezidenata i jednostrani prenosi imovine radi prenosa kapitala koji nijesu tekući prenosi. Kapitalnim poslovima smatraju se:
- direktna ulaganja koja obuhvataju sva ulaganja rezidenata u inostranstvu i nerezidenata u zemlji, koja ulagač obavlja sa namjerom uspostavljanja trajnih ekonomskih odnosa i ostvarivanja znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem;
  - ulaganja u nekretnine, koja obuhvataju ulaganja nerezidenata u nepokretnu imovinu u državi i ulaganja rezidenata u nepokretnu imovinu u inostranstvu;
  - poslovi sa hartijama od vrijednosti na berzi, koji obuhvataju transakcije sa hartijama od vrijednosti na berzi, kao i njihovo uvrštavanje. Transakcije sa hartijama od vrijednosti na berzi obuhvataju pribavljanje domaćih, odnosno stranih hartija od vrijednosti na berzi od strane nerezidenata i rezidenata. Uvrštavanje hartija od vrijednosti na berzu obuhvata uvrštavanje domaćih hartija od vrijednosti na inostranoj berzi, kao i trgovanje inostranim hartijama od vrijednosti na domaćoj berzi;
  - poslovi sa instrumentima tržišta novca. Transakcije sa hartijama od vrijednosti na tržištu novca obuhvataju pribavljanje hartija od vrijednosti i instrumenata sa domaćeg tržišta novca od strane nerezidenata, kao i pribavljanje hartija od vrijednosti i instrumenata inostranog tržišta novca od strane rezidenata. Uvrštavanje hartija od vrijednosti i ostalih instrumenata na tržištu novca obuhvata uvrštavanje domaćih hartija od vrijednosti na inostrano tržište novca, kao i uvrštavanje inostranih hartija od vrijednosti i instrumenata na domaćem tržištu novca;
  - poslovi sa jedinicama kolektivnih investicionih šema;
  - poslovi na transakcionim i depozitnim računima kod finansijskih institucija koji obuhvataju poslove između nerezidenata i domaćih finansijskih institucija, kao i poslove između rezidenata i inostranih finansijskih institucija;
  - krediti koji se odnose na komercijalne transakcije ili krediti za pružanje usluga u kojima učestvuje rezident, koji obuhvataju kratkoročne (do godinu dana) i dugoročne (preko godine dana), kao i kredite koje nerezidenti daju rezidentima i kredite koje rezidenti daju nerezidentima;
  - finansijski zajmovi i krediti koji obuhvataju kratkoročne i dugoročne zajmove i kredite, zajmove i kredite koje nerezidenti daju rezidentima, kao i zajmove i kredite koje rezidenti daju nerezidentima;
  - jemstva, ostale garancije i zaloge koje nerezidenti daju rezidentima i koje rezidenti daju nerezidentima;
  - transferi realizacije ugovora o osiguranju obuhvataju premije i sva plaćanja po osnovu životnog i kreditnog osiguranja, kao i ostali transferi kapitala vezani za ugovore o osiguranju;
  - prenosi ličnog kapitala iz Crne Gore i u Crnu Goru koji obuhvataju poklone, pomoć, nasljedstvo, rentu, podmirenje duga useljenika u matičnoj zemlji i prenos sredstava iseljenika u inostranstvo;
  - fizičko unošenje i iznošenje finansijske imovine koja obuhvata hartije od vrijednosti i ostala sredstva plaćanja iz Crne Gore i u Crnu Goru;
  - ostali prenosi kapitala koji obuhvataju obeštećenja, naknade za slučajeve smrti, refundacije, autorska prava (patenti, dizajni, zaštitni znakovi i pronalasci), prenosi novca za izvršene usluge.
- 12) tekući poslovi su poslovi zaključeni između rezidenata i nerezidenata čija namjena nije prenos kapitala.

II POSLOVI PLATNOG PROMETA SA INOSTRANSTVOM

Poslovi platnog prometa sa inostranstvom

Član 4

Obavljanje poslova platnog prometa sa inostranstvom vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet, uz poštovanje režima iz člana 2 ovog zakona.

Rokovi za izvršenje naloga u platnom prometu sa inostranstvom

Član 5

Briše se. (Zakon o platnom prometu, "Sl. list CG", br. 62/13)

Statistika platnog bilansa

Član 6

Centralna banka prikuplja podatke o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom između rezidenata i nerezidenata i na osnovu tih podataka izrađuje statistiku platnog bilansa.

Statističke podatke iz stava 1 ovog člana, Centralna banka dostavlja nadležnom organu državne uprave za potrebe izrade makroekonomskih projekcija, kao i institucijama i organima Evropske unije, međunarodnim finansijskim institucijama i drugim nadležnim tijelima, u skladu sa zakonom i zaključenim sporazumima.

Obaveze pružalaca usluga platnog prometa sa inostranstvom, njihovih klijenata i rezidenata

Član 6a

Klijent banke, odnosno drugog pružaoca usluga platnog prometa sa inostranstvom dužan je da navede svrhu plaćanja za svako plaćanje u platnom prometu sa inostranstvom koje je veće od iznosa koji utvrdi Centralna banka.

Banka ili drugi pružalac usluga platnog prometa sa inostranstvom dužni su da dostavljaju Centralnoj banci statističke podatke o svakom plaćanju i naplati u platnom prometu sa inostranstvom, na način i u roku koji odredi Centralna banka.

Rezident - pravno lice je dužno da vodi posebnu evidenciju o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom i da na zahtjev Centralne banke dostavi podatke iz evidencije.

Sadržinu posebne evidencije iz stava 3 ovog člana i način i rokove dostavljanja podataka iz te evidencije propisuje Centralna banka.

Rezident - pravno lice je odgovorno za tačnost podataka iz stava 3 ovog člana.

Nadzorni organ

Član 7

Centralna banka vrši kontrolu obavljanja poslova platnog prometa sa inostranstvom od strane banaka i drugih pružalaca usluga platnog prometa sa inostranstvom, u skladu sa zakonom.

III MJENJAČKI POSLOVI

Mjenjački poslovi

Član 8

Mjenjačke poslove mogu obavljati pravna lica i preduzetnici koji imaju ugovor sa bankom i koji su registrovani za obavljanje mjenjačkih poslova.

Centralna banka propisuje bliže uslove i način obavljanja mjenjačkih poslova.

Objavljivanje kursne liste

Član 9

Centralna banka preuzima od Evropske centralne banke i svakog radnog dana objavljuje odnos eura prema drugim konvertibilnim valutama (kursna lista).

IV FIZIČKO UNOŠENJE I IZNOŠENJE FINANSIJSKE IMOVINE

Izveštavanje o fizičkom unošenju i iznošenju finansijske imovine

Član 10

Radi izrade statistike platnog bilansa Crne Gore i kontrole protiv pranja novca i finansiranja terorizma, rezident i nerezident je dužan da prijavi fizičko unošenje i iznošenje sredstava plaćanja na mjestu ulaska u Crnu Goru, odnosno izlaska iz Crne Gore.

Prijava iz stava 1 ovog člana podnosi se organu uprave nadležnom za poslove carina na mjestu prelaska granice.

Kontrolu fizičkog unošenja i iznošenja sredstava plaćanja vrši organ uprave iz stava 2 ovog člana.

Centralna banka propisuje visinu gotovog novca koji rezidenti odnosno nerezidenti mogu unositi u Crnu Goru, odnosno iznositi iz Crne Gore bez prijavljivanja organu iz stava 2 ovoga člana.

Evidenciju o izvršenim kontrolama vodi organ uprave nadležan za poslove carine.

Bližu sadržinu evidencije iz stava 5 ovog člana utvrđuje Ministarstvo finansija.

V ZAŠTITNE MJERE

Kratkoročne zaštitne mjere

Član 11

Ako kretanje kapitala ozbiljno ugrožava ili prijeti da ugrozi monetarnu politiku ili finansijsko stanje Crne Gore, Centralna banka može uvesti zaštitne mjere.

Zaštitne mjere iz stava 1 ovog člana su:

- 1) ograničenje plaćanja po osnovu tekućih i kapitalnih poslova;
- 2) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom, "Sl. list CG", br. 62/08)
- 3) zabrana uzimanja i davanja kredita, jemstava ili garancija;
- 4) ograničenje iznošenja u inostranstvo i unošenje iz inostranstva sredstava plaćanja;
- 5) ograničenje plaćanja i naplate putem platnih kartica, putničkih i bankarskih čekova i hartija od vrijednosti;
- 6) ograničenje kupovine i prodaje određenog efektivnog stranog novca.

O uvođenju zaštitnih mjera iz stava 2 ovog člana Centralna banka obavještava Vladu.

Zaštitne mjere iz stava 2 ovog člana primjenjuju se najduže šest mjeseci od dana njihovog uvođenja.

Ako se zaštitnim mjerama iz stava 2 ovog člana nije postigao cilj uvođenja, Centralna banka može produžiti zaštitne mjere najduže šest mjeseci.

U slučaju iz stava 5 ovog člana zaštitne mjere se produžavaju uz mišljenje Vlade.

Član 12

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom, "Sl. list CG", br. 62/08)

VI KAZNENE ODREDBE

Član 13

Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj banka ili drugi pružalac usluga platnog prometa sa inostranstvom ako ne dostavi Centralnoj banci statističke podatke o svakom plaćanju i naplati u platnom prometu sa inostranstvom u skladu sa članom 6a stav 2 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u banci ili drugom pružaocu usluga platnog prometa sa inostranstvom novčanom kaznom u iznosu od 550 eura do 2.000 eura.

Član 14

Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - rezident ako ne vodi posebnu evidenciju o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom ili na zahtjev Centralnoj banci ne dostavi podatke ili dostavi netačne podatke u skladu sa članom 6a st. 3, 4 i 5 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 550 eura do 2.000 eura.

Član 15

Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 eura do 16.500 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako ne prijavi fizičko unošenje i iznošenje sredstava plaćanja na mjestu ulaska u Crnu Goru, odnosno izlaska iz Crne Gore u skladu sa članom 10 stav 1 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 550 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 550 eura do 2.000 eura.
Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 6.000 eura.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih propisa

Član 16

Bliži propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 16a

Odredba člana 11 stav 6 ovog zakona primjenjivaće se do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu ovog zakona

Član 17

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".